

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

Ds. D. Chr. Overduin 21 januari 1990

Catechismus zondag 39 (vervolg)

Schriftlezing : Spreuken 1 : 8 - 19
Johannes 17 : 1 - 4

Zingen : Psalm 78 : 2
78 : 3
103 : 4,5,6
103 : 7

De 39e Zondag.

VRAAG 104: Wat wil God in het vijfde gebod?

ANTWOORD: Dat ik mijn vader en mijn moeder, en allen die over mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijze, en mij hunner goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe, en ook met hun zwakheid en gebreken geduld hebbe, aangezien het Gode belijft, ons door hun hand te regeren.

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

THEMA:

MIJN VADER

EN

MIJN MOEDER

Ik heb de vorige keer, geliefde gemeente, de catechismus eigenlijk nog even laten rusten, en gezegd dat wij daar nog een keer op terug zouden komen. En dat wil ik dan ook vanavond met Gods hulp doen. En jullie hebben ook gemerkt uiteraard de schroom om de dingen zo elkaar te mogen voorzeggen, dat wij het mogen verstaan en ontvangen in een toebereid hart met zachtmoedigheid.

Om nu de gedachten - dat is twee weken geleden geweest - nog even bij dat onderwerp te betrekken, in te leiden, nog even een kleine samenvatting van wat twee weken terug daarover gezegd is. Ik kan dat al wel doen aan de eerste regel van het antwoord: - Wat wil God in het vijfde gebod - Dat ik mijn vader en mijn moeder, en allen die over mij gesteld zijn, enzovoorts.

Wat is een vader, wat is een moeder?

Ik heb toen aangehaald dat Jozef zijn vader vergelijkt bij de zon, en zijn moeder bij de maan, en zijn broers bij sterren. En in die droom had hij gedroomd dat èn die zon, èn die maan èn die sterren zich voor hem neerbogen. Toen waren ze natuurlijk - begrijpelijk - wel heel verbaasd, en de broers waren wel een beetje boos. Ze dachten: Wat verbeeldt hij zich toch. Zelfs vader Jacob vond het toch wel een beetje té ver gaan: "Jongen, zullen dan je vader en je moeder voor je buigen?" En toch lezen we bij Jacob, - net als we later in het Nieuwe Testament bij Maria lezen - Jacob bewaarde deze woorden in

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

zijn hart. Hij voelde dat er meer achter zat. Dat er iets diepers inzat dan bij het eerste gehoor duidelijk was.

Maar dat was eigenlijk maar de omgeving van vader en moeder. Het ging mij toen om vader en moeder die door Jozef in zijn droom werden gezien als de zon en als de maan. En daaruit hebben we gelet op, wat doet nu de zon, wat doet nu de maan? Ik heb het even laten rusten, nee, ik heb het er wel over gehad, maar laat ik het zo zeggen, we hebben even op de achtergrond aangestipt hoe wij het eraf kunnen brengen als vader, als moeder en als kinderen. Maar op de voorgrond stond toch even, dát is Gods bedoeling, dat is Zijn heilige wet. God zegt niet dat je het kwaad moet prijzen, en dat je het kwaad van moeder of van vader moet goedkeuren. Dat staat er niet. Er staat integendeel: Hun goede leer. Die verdient navolging, en ook hun goede straf. Maar niet het kwaad, het verkeerde, de duisternis.

Wat is nu die goede leer?

Dat is het licht, bij dag en bij nacht. Dat licht, wat is dat? Er staat, God is een Licht. Niet dat het licht God is, Gód is een Licht. En Jezus Christus heeft gezegd: "Ik ben een Licht, in de wereld gekomen. Opdat een ieder die in Mij gelooft, in de duisternis niet blijve. En die het goede doet komt tot het Licht. Maar die het kwade doet komt niet tot het Licht, want hij wil niet dat zijn kwade werken bestraft worden".

Licht.

God heeft scheiding gemaakt tussen licht en donker, tussen dag en nacht. Hij heeft het uitgeroepen in het begin al: "Er zij LICHT!" Hij heeft als het ware het donker apart gezet. En boven dat heeft Hij in dat donker de maan gegeven en de sterren. Om zelfs in donkere nachten licht te verspreiden.

Dat licht is een schepping van God. Dat licht is tegelijkertijd aanduiding van het leven. Zonder licht is er geen leven. Zonder licht ga je dood, gaat alles dood. Als er geen licht meer is kwijnen de bloemen en de planten en de bomen en de vogels weg, en ook de mensen. Als het licht echt wegvalt dan is het koud, ontzettend koud. Dan verstilt en verkommert alles.

Jozef zag zijn ouders in de droom als een zon en als een maan. Eigenlijk zou je mogen zeggen, hun gezicht, hun uitstraling had iets van leven voor het kind, en licht om de weg te vinden. Om de weg te weten. Eigenlijk heeft God in Zijn onuitsprekelijke genade die vader en die moeder gegeven in dit vaak moeilijke en donkere leven, waar zoveel nacht en ontij is. Hij heeft die vader en die moeder gegeven om licht te geven. En in de donkerste nacht is daar nóg moeder, moeder die haar kind niet vergeten kan. Die haar kind, hoe melaats, hoe weggezworven, in de armen sluit. Licht, ook in de nacht.

Dat is eigenlijk die hoge bedoeling van God, Zijn vriendelijk, Vaderlijk aangezicht geeft vrolijkheid en licht. Voor alle oprechte harten, ten troost verspreid in smarten.

Daarom was het zo vreselijk toen de Vader in de hemel Zich van Zijn Kind afwendde. Toen ging de zon onder in het leven van het Kind Jezus aan het kruis. Al was daar nog de maan, Zijn moedertje, die kon Hem ook niet helpen bij het kruis. Maar dat die zon, zijn dagelijks licht, Vader, dat Die Zich afwendt van het Kind, dan bezwijkt de dag. Dan wordt het nacht, stikdonkere nacht. Dan is daar nog wel Gód, maar Jezus ziet geen Vader. En Hij roept en schreeuwt in de grootste verlatenheid: "Waarom hebt Gij Mij

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

verlaten?"

Licht.

Licht van Gods aangezicht.

En nu heeft God in Zijn grote ontferming voor vaders en moeders en voor kinderen dit gebod gegeven. Want misschien denken de vaders en moeders: Het gaat toch over de kinderen? Ja, het gaat zeker over de kinderen, maar het gaat ook over ons. Nu wil God iets van Zichzelf laten schijnen in die vaders en die moeders. Die zijn er door Hém, als het goed is.

Hun goede leer, wat is dat?

Ja, ik zou daar het liefst alles bij willen betrekken, en tegelijkertijd oog hebben voor alle zwakheden en gebreken, want die zijn er maar genoeg. En ik denk dat iedere vader en moeder die ontdekt wordt aan zichzelf mee zal instemmen: Heere, ik heb het niet gedaan zoals het behoorde. Heere, wat heb ik een duisternis verspreid in plaats van licht. En toch, niet omdat ik het zeg, maar omdat het in het Woord van God staat, dat door Gods genade mislukte vaders en moeders toch licht hebben mogen verspreiden. Daarom moet ik u ook zeggen, het gebeurt toch, dat licht. Het gebeurt toch waar Hij Zijn voetstap zet. Kijk naar Abraham, Izak en Jacob, Noach, Adam en Eva, ze hebben allen beleden: Niet ons, o Heere, niet ons. En toch is er in die levens iets doorgegeven aan de kinderen en aan de kindskinderen. De goede leer, de hoop op God, de belofte van God, de God onzer vaders. Misschien niet altijd met veel woorden, dat hoeft ook niet. Het zou ook zó kunnen, dat je het hebt gezien, hoe vader of moeder midden in het verdriet opeens blij zijn geworden. Midden in de tranen opeens gingen zingen. En dat je het kon zien dat ze niet onder gingen. En mijn hart wat mij moge treffen, tot de God mijns levens heffen, en dat je het hebt gehoord als ze baden, eenvoudig, ook voor jou en voor mij: "Ontferm U Heere, ontferm U over onze kinderen". Hoe ze hebben gepleit op die eenzijdige liefde van God die ze zelf hebben mogen ervaren. En die ze ook voor hun kinderen vragen. Je hebt het misschien in kleinere en grotere dingen, hier en daar, midden in het donker, gezien. Gezien dat je een vader hebt en had, en een moeder. En dat er iets was van de mildheid en de vriendelijkheid die in je leven de weg hebben vergemakkelijkt.

Gods bedoeling met mijn vader en mijn moeder is dat zij in die goede leer iets aan mij hebben doorgegeven:

"Kom, ga met ons, en doe als wij!
Jeruzalem, dat ik bemin,
wij treden uwe poorten in;
daar staan, o Godsstad, onze voeten."

Ja, ze hebben iets doorgegeven van het land dat de Heere beloofd heeft. Van een toekomst die niet doodloopt in het niets, maar een toekomst die God bereid heeft voor allen die Hem verwachten. Een verlossing van alle kwaad, een gemeenschap, dé gemeenschap met God. De vreugde om het Lam dat onze zonden op Zich nam, Wiens bloed ons heeft geheiligd. Ze hebben iets doorgegeven waaruit je kon merken dat hun weg niet als een cirkeltje, helemaal gesloten, hier op aarde lag. Maar dat ze reizigers zijn, en dat ze van verre hebben geproefd, daar is een land van louter licht. Daar is een land van vreugde en van blijdschap. Een land waar alle tranen uit de ogen worden

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

weggewist, en waar niemand zeggen zal: "Ik ben ziek". Een land waar geen satan meer zal zijn, geen zonde meer zal zijn, geen scheiding, maar eeuwige gemeenschap met God en met elkaar.

Hun goede leer.

Ze zullen vast wel niet altijd met de beste woorden of de mooiste woorden het gezegd hebben. Want mijn vader en mijn moeder zijn mensen. De catechismus spreekt van hun zwakheid en hun gebreken. Maar toch mogen wij zeggen: De God van onze vaders.

Ik zou me in kunnen denken - dat heb ik zelf ook hoor - dat je zegt: "Ja, dat zeg je nu zo, en ik geloof dat het waar is, maar gebeurt dat nu ook echt in de praktijk van het leven?" Ja kijk, ik heb het al een paar keer gezegd, ik wil het nog eens herhalen, ik zei: Dat bedoelt Góð. Dat wil nog niet zeggen dat het bij ons zo goed ligt. Maar ik moet dat tóch zo noemen. Ik weet wel dat ik mijn vader en mijn moeder eer, liefde en trouw bewijze.

Mijn vader is pas begraven, het is goed. Het is goed, maar denk je dat ik dan niet besprongen wordt, bestormt door duizenden gevoelens? En ik kan me heus niet heugen dat wij nu ooit ruzie hebben gehad. Maar toch, innerlijk is alles onzerzijds te kort. Je zou nog graag zus of zo, of dit of dat. Maar als ik dat nu tegen mijn vadersje zou zeggen, dan zou hij zeggen: "Ach jongen, alles wat goed is, daar moet je de Heere voor bedanken. En wat van ons is, dat is niet goed". Dat zei ik op mijn trouwdag in een enkel woord: "Vader, vriendelijk bedankt voor alles wat u voor mij geweest bent". Toen zei hij: "Jongen, dank God!" En toch, die man zou zeggen: Ik heb niets goeds te noemen. Als kind zou ik zeggen, tóch zeggen: - en dan weet ik wel het is niet dat ideaalbeeld, en wij beantwoorden ook niet aan dat hoge doel wat ik hier heb trachten te noemen, vader en moeder niet en wij niet - Het was een stuk zon en een stukje maan, toch wel. Zeker wel. Ze hebben licht gegeven en tot jaloersheid verwekt. God laat het tóch geschieden, om Jezus wil.

Dat wil ik ook toch beklemtonen, opdat wij nietige mensen die zo graag wegkruipen, de hele zaak maar terzijde zouden schuiven en zeggen: Och onzin. Het is allemaal zo mooi niet, het is niet dit en het is niet dat, het is niet zus en het is niet zo. Ja, maar God gaat door. En vergeet niet dat die oude vader Jacob heeft gezegd: Op Uw Redding, op Uw Heil, op Uw Zaligheid wacht ik Heere. Hij kon het zelf ook niet maken, maar hij had ze wel iets voorgeleefd van de vreemdelingschap en van de reis naar de toekomst. En ze hebben hun vader wel horen zeggen: Heere, ik ben minder dan al Uw weldadigheid en trouw, ik ben geringer dan alle die. Want ik ben maar met een staf over de Jordaan gegaan, en kijk eens, ik ben geworden tot een rij van twee heiren. Dat hebben ze wel gehoord.

Een licht.

Dat ik mijn vader en mijn moeder eer, liefde en trouw bewijze. Want de Heere heeft het gezegd. Anders worden mijn dagen niet verlengd. Wat? Ja! Dus als je je vader en moeder eert wordt je stokoud? Negentig jaar of zo, of honderd? Nee, al wordt je niet zo oud, de dagen gaan dan door, het licht, het land overvloeiende van Gods goedheid. Eeuwig door. Dat is het grote geheim. En vervolgens God de Vader die te prijzen is tot in eeuwigheid. De kerk die ons voorgesteld wordt als een moeder, als een maan die ons belicht, of het licht mag laten schijnen van die grote Zon op ons levenspad. Eer uw

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

vader en uw moeder.

Lieve mensen, wat is het alles groot en vol. Wat is de Heere wijs en goed dat Hij die tweede tafel begint met wat het naaste is, mijn vader en mijn moeder. Net alsof de opsteller van de catechismus terwijl hij het schrijft - ik weet niet of hun ouders toen nog geleefd hebben - zijn ouders voor zich ziet. Mijn vader en mijn moeder die En daarom zei ik in het begin, je mag er voor mij alles bij betrekken, tot de simpele dingen toe. Moeder die 's nachts, al was het tot drie, vier keer toe, of nog meer, moe, haar bedje uit strompelde om jou op te tillen, en om jou te verschonen, en om jou te wassen. Om jou, toen je groter werd, een pleister op je zere knie te doen, om je kapotte kleren te maken, enzovoorts. Die zei: "Kind, niet doen, niet doen! Kom maar". Die, als jij en ik allang lagen te slapen, nog bezig was met het verstellen, met het zorgen voor jou. Je zegt: Dat is maar uitwendig. Nee, het is helemaal niet maar uitwendig. Als het niet zo geweest was, waren we misschien al dood geweest. Ja, want wij hingen ergens van hen af. Alles mag je erbij betrekken. Naar de kleuterschool, naar de grote school, naar een andere, een middelbare school of een hogere school, alles, je werk. Zolang je je vader en moeder hebt, ze zijn ermee bezig, ze denken eraan, werken ervoor, zorgen.

Vader en moeder alle eer, liefde en trouw. Eer wil hier zeggen eerbied. Hè, eerbied? Daar moet je nu toch niet meer om komen. Inderdaad, dat is een zaak die erg in het gedrang is, waarin de duivel alles op alles zet om deze elementen er ten ene male uit te schuiven. Eer geven, wat betekent dat dan? Eerbied hebben voor. Vader en moeder die staan - let wel - als het goed is boven mij. Nee, zeggen de moderne mensen: Naast mij. Nee! Ze staan boven mij. Ze staan ook naast mij, maar omdat ze boven mij staan. Daarom staan ze naast mij! Als je het uitholt en je zegt in plaats van eerbied, welnee mijn vader is mijn maat, dat is mijn Dan doe je te kort aan de bedoeling. Want als je vader of je moeder echt naast je gaat staan, dan staan ze eigenlijk ook onder jou. Want jij weet toch vaak geen raad. Jij zegt toch vaak: "Ik zou het eens aan vader willen vragen". En als jij dan in het leven vastloopt en je hebt problemen, en dit en dat, en je kunt er niet over praten omdat je vader naast je staat, dan staat hij eigenlijk onder je. Dan kan hij je niet helpen, dan kan hij je geen raad geven. Dan is hij eigenlijk nog minder dan jij die misschien nog maar elf, twaalf of dertien jaar bent.

En dat is nu Gods bedoeling niet. God zegt Zelf: "Als Ik uw Vader ben, waar is Mijn eer?" God klaagt Zijn nood: "Ik heb kinderen groot gebracht, maar ze trekken zich nergens wat van aan". Moet God, of moet een vader en een moeder dan op die manier naast een kind staan? Nee, ze moeten er boven staan, en zó moeten ze er naast staan. Dan mogen ze misschien helpen, dan mogen ze misschien raad geven. Maar vanuit de ervaring, en als het goed is vanuit de vreze, de eerbied voor de Heere, omdat ze meer weten. Omdat ze geloven in de eeuwige Vader van de Heere Jezus Christus, daarom.

Daarom ook eerbied. Eerbied niet in de vorm zoals de Israëlieten in Egypte, tot slavendienst veroordeeld, in elkaar krompen. Nee, dat is ook het werk van vaders niet, dat is het werk van dictators. Dat betekent niets. Eerbied, niet gebaseerd, in die zin, op een soort overmacht, of machtsmisbruik, met als achtergrond: Ik ben de baas en dat zal ik je laten voelen. Daar mag die eerbied niet op gebaseerd zijn, en zo moeten we als vaders en moeders ook eigenlijk geen eer of eerbied willen hebben. Dat rust nergens op, dat vergaat. Maar eerbied in de zin van erkenning: U, vader en moeder, staan

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

boven mij. En ik ben zo blij dat u, met het gegeven dat u boven mij staat, naast mij staat. Anders kon u mij niet helpen. Anders kon u niet resoluut zeggen: "Nee joh, nee!" Waarom dan niet? Dat zal ik je eens zeggen.

Dat is de goede lijn: Salomo liet een stoel naast zijn troon neerzetten voor zijn moeder, zijn oude moeder Bathseba, hij eerde haar als zijn moeder. Dat kom je telkens tegen. En waar het niet zo is, daar is de vreze van de Heere niet. Het is in ieder geval kwaad.

Alle eer.

Vader en moeder als licht, zon en maan, eren. Niet als duisternis. Hun goede leer, niet de donkere afgrond die zich soms openbaart. Die hoef ik niet te eerbiedigen. Dan mag ik zeggen: "Help mij, o God, als ik van moeder of van vader mij verlaten voel. Helpt U mij, weest U mijn Vader en Behoeder".

Alle eerbied.

Dat is niet iets wat grenzeloos is. De grenzen van die eerbied liggen verklaard in het Woord van God. En die noemt de Heidelberger: In alle dingen die goed zijn. Hun goede leer en straf mij onderwerpe, niet in wat niet goed is.

Nu is dat niet altijd makkelijk, dat begrijp je wel. Jij kunt je vader en moeder niet voor je verantwoording nemen, ergens, jij weet alles niet. Je weet niet hoe het gaat op het werk misschien met vader, of wat hij sjuwt op kantoor of wat ook. Maar dat hoeft ook niet. We moeten ons als kinderen niet overal mee willen bemoeien, we moeten voorzichtigheid leren. En daarom moet je niet teveel hooi op je vork nemen. Je moet niet een soort doorlichtingsproces je laten beheersen. Je moet niet zeggen: "Die ouwe".

Alle eer, liefde.

Hé, liefde. Ja, je kunt natuurlijk wel als een soldaat - die anders vijf dagen verzwaard krijgt - in de houding springen als de kolonel of de kapitein komt inspecteren, of je aanspreekt. Dan bewijs je een zekere eerbied, maar dat wil nog niet zeggen dat er ook liefde is. Dat wordt hier wel bij genoemd: Liefde. Liefde, die de meeste is van alle.

Wat is liefde?

Hebben wij wel liefde? Nu, dat hebben we eigenlijk niet, we hebben dat niet van onszelf, maar het is van God. God is liefde! Maar hoe moet je het omschrijven? Dat kan ik niet, dat kan ik absoluut niet. Ik kan liefde niet omschrijven. Het uit zich naar buiten. Soms in iets simpels, een hand, een kus, het aanraken, het strelen, een laatste blik, een laatste handzwaai. Het kan zich uiten in de zin van hartelijkheid: "Gaaf u maar hier zitten. Kom moeder, nee, nee je hoeft niets te doen. Ga maar lekker zitten". Liefde, er kan iets zijn, zo eenvoudig, en toch is het een uitvloeisel van liefde, van God gegeven aan zulke liefdeloze schepselen. Je voelt het niet altijd, je hebt het ook niet altijd als een soort tovermiddel in je zak. Kijk, je denkt ook geen vierentwintig uur per dag: O, wat heb ik mijn vrouw toch lief, of: Wat heb ik mijn man toch lief, of: Wat heb ik mijn kinderen toch lief. Dat denk je geen vierentwintig uur per dag. Maar daarom heb je ze nog wel lief, ook al ben je met je gedachten bij je werk. Dat is normaal, en toch trekt die liefde een spoor. Ik weet niet of het Beets is, die spreekt: Het was niet de blanke bruid met wie ik zwierf langs bossen en door duinen. En dan somt hij zo'n levensgang op, zijn meisje, zijn bruid, zijn vrouw, de moeder van de kinderen. Nee, zegt hij: Die ik het meest heb

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

liefgehad was de uitgeteerde daar op de stervenssponde. Zijn uitgeteerde vrouwtje dat sterven ging.

Dat kun je ook niet uitleggen, want je kunt verstandelijk natuurlijk zeggen: Ja, maar je moet elkaar altijd liefhebben, maar die het weet, die weet het. Het leven is vaak toch gekenmerkt door een zekere hardheid. Of hardheid is ook het goede woord niet, maar een versnelling. We leven zo gauw langs elkaar heen in plaats van met elkaar. En als dan de stagnatie komt, dan zijn er mensen waarvan ik gehoord heb: Dat laatste jaar was het beste jaar. En je wist toen dat je waarschijnlijk nog maar een jaar te leven had? Ja, maar het was toch het beste jaar, we zijn nog nooit zo dicht bij elkaar geweest als toen. We hebben nog nooit zo openhartig gesproken als toen, we hebben nog nooit zoiets onuitsprekelijks ervaren dan toen.

Liefde en trouw.

Voor de oorlog had je de volksrijmer Koos Speenhof, en die bezong allerlei situaties in de maatschappij en in het leven. En daar komt dan ook zo'n versje in voor van opoe met haar spaarbankboekje. En opoe wordt met gejuich binnen gehaald, opoe krijgt het beste plekje aan de tafel, opoe krijgt het lekkerste hapje, maar als het boekje leeg is verdwijnt opoe naar de zolder. Daar komt ze ook niet meer vandaan. Er wordt nog wel een hap en een brok naar boven gestuurd, maar verder Totdat een van de kinderen beneden komt en zegt: "Opoë zegt niets meer". En dan ligt opoe dood. Dat is nu het tegenbeeld van dat ik mijn vader en mijn moeder alle eer, liefde en trouw!

Ik zou haast willen zeggen, liefde in trouw. Ook als het moeilijk is of moeilijk wordt, als het soms heel moeilijk wordt, trouw! Ach ja, ik zei al, wie is de man, die op het nauwkeurigst kan zijn dwalingen doorgronden? Om trouw te zijn, als moeder misschien zegt: "Wie ben jij?" Als ze tegen jou zegt: "Schiet op, raak me niet aan". Dat kan. Of als ze tegen jou zegt, haar vertrouweling: "Dag meneer". En dan toch verder gaan in liefde, trouw. Je hoeft niet meer te discussiëren, je hoeft het niet meer recht te zetten, dat hoeft niet meer, maar het is goed. "Nou dag lieverd". En als ze zegt: "Dag meneer", dan zeg je: "Dag hoor schat".

Soms kan een mens zo minachtend doen, zo akelig, kinderen ook. Dat is heel erg. Dan kennen wij niet de Heere Jezus, die zelfs in de bitterste nood nog erg had in Zijn moeder. En die als Kind Zijn ouders gehoorzaam was.

Dat geldt niet alleen voor vaders en moeders, maar voor allen die over mij gesteld zijn. God wil mij niet op laten groeien zonder wat. De mensen mogen dan elke traditie en alles aan de kant schoppen, ze kunnen in sommige opzichten nog wel gelijk hebben, dat er ook een heleboel bij is dat je zegt: Moeten we daar nu elkaar zo zwaar mee belasten? Het kan best zijn. En toch wil de Heere God mij niet als jong en wat ouder schepseltje, zo op de rijksweg even het portier open, hup eruit! Dat wil God niet, dat het leven zo zou zijn. Daarom heeft Hij naast vaders en moeders ook allerlei andere mensen nog daargesteld. Al ligt die verhouding misschien wat anders dan bij vader en moeder, dat is punt één, - mijn vader en mijn moeder - maar toch heeft de Heere God ons willen leiden. Hij heeft ons iets bij willen brengen. En ook dat is in de praktijk vaak heel ver van het spoor af. Maar ik hoop dat we het toch in onze gedachten mogen hebben. Er zijn ook anderen op onze weg die de Heere daar heeft neergezet. Op school

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

of op het werk, of waar dan ook. Het gaat niet om hun kwade leer, maar om hun goede leer en straf mij onderwerpe. Want het is Gods wil, het behaagt God om Zichzelf te laten vertegenwoordigen op aarde door een vader, een moeder, en noem maar op. Dat heeft God zo besteld.

Daarom moet ik met hun zwakheden en gebreken geduld hebben. Dat is ook een les hoor! Want er zijn geen volmaakte mensen op aarde, allemaal zijn we zondaren. Met zwakheden en gebreken geduld hebben. Er staat niet dat je hun ongerechtigheid moet verdragen of aanvaarden, of goedkeuren. Hun zwakheden.

Noem eens een voorbeeld. Nu, Noach kwam uit de ark, plantte een wijngaard en daar ging hij die druiven uitpersen en laten gisten, en hij dronk teveel. En toen lag hij op de grond. Maar ja, hij heeft zichzelf helemaal uitgekleet, bloot. En dan komt er één en die gaat naar zijn broers en die zegt: "Moet je nu eens kijken joh, lachen, lachen! Heb je die zak weleens zó zien liggen?" En die broers die voelen iets, ze deinzen terug. Ze voelen iets duivels in wat Cham zegt. Er zit iets in van de hel gewoon, dat vermaak met die zwakheid. En dan nemen ze een kleed en lopen achteruit naar hun vader, en ze spreiden dat kleed over hem heen. En als Noach wakker wordt, en hij komt er op een of andere manier achter, o dan vloekt hij die zoon die hem bespotte. En hij zegent de kinderen die zijn naaktheid hebben bedekt.

Kijk, zwakheid en gebreken. Wij hoeven de goddeloosheid niet na te volgen en goed te keuren, nooit, dat hoeft niet. Ook al staat vader en moeder dan zagezegd boven je, want dan staan ze níet boven je, dan zijn ze onder je gaan staan. Maar er zijn ook dingen waar je voorzichtig mee moet zijn, aangezien het God belooft ons door hun hand te regeren.

Als we nu alles samenvatten, dan hoor ik een medebroeder en -zuster zeggen: "Och, och, och, wat ben ik een slechte vader". Ik hoor een kind van u zeggen: "Nee vader, zeg dat niet hoor, ik heb weleens kritiek op je gehad, ik heb, maar je hebt ons goed opgevoed". Of: "Nee vader"

"Als dat kind nu groot is en het heeft ook kinderen, dan zegt ze: "Ach, ik ben - ik hoor het mijn moeder nog zeggen - altijd zo'n slechte moeder geweest".

"Nee hoor moeder, nee helemaal niet".

"Ja jongen"

"Nee".

Als jij moeder bent dan zeg je het misschien ook wel. Wie heeft er nu gelijk? Allebei! Dat kind heeft gelijk als ze zegt: "Nee, nee moeder, je bent altijd zo goed voor me geweest". Je hebt gelijk, en het is verblijdend dat je zo praat. Maar moeder heeft ook gelijk, en vader. Want die hebben van het licht gehoord, van Zijn vriendelijk aangezicht. Die hebben het Woord gehoord: Weest dan gijlieden volmaakt, zoals uw Vader die in de hemelen is, volmaakt is. En dan zeggen ze voor de Heere: "Heere, vergeef toch alles. Ik heb niet genoeg gepraat, ik heb niet genoeg zus en zo". Ze hebben allebei gelijk.

Maar wie heeft er nu het meest gelijk? De Heere Jezus! Dat is de troost.

Daar nemen we afscheid mee - want we komen toch niet aan een eind - van deze zondagafdeling. Niet van het gebod hoop ik.

"Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde". Dat is een Kind! Een Zoon! "Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. Van het begin tot het einde."

CATECHISMUS ZONDAG 39 (VERVOLG)

Nu, dat alle vaders en moeders en kinderen in dit Kind mogen schuilen. Want Hij heeft betaald met Zijn Eigen leven voor slechte vaders, moeders en kinderen. Nu is Hij de Zonne der gerechtigheid.

AMEN